

Asia: VN/23338/2020-YM-1; YM034:00/2018

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi arviointiperusteista sen määrittämiseksi milloin betonimurske lakkaa olemasta jätettä

Yleiset kommentit asetusluonnoksesta ja/tai muuta huomautettavaa

Tähän voitte kirjoittaa yleiset kommentinne asetusluonnoksesta ja /tai muuta huomautettavaa

Materiaalin lakatessa olemasta jätettä, sitä yleensä koskee REACH-asetuksen vaatimukset. Ympäristöministeriön muistiossa 30.8.2019 ”Jätteen luokittelun päättymistä koskeva tapauskohtainen päätöksenteko” on kuitenkin tuotu esille, että rakennusjätteistä valmistettu tuote on REACH-asetuksen mukaisesti esine, jos se täyttää ko. materiaaleille asetetut standardien mukaiset fyysiset ja tekniset vaatimukset, eikä esinettä koske tällöin REACH-rekisteröintivelvoite. REACH-rekisteröintivelvoitteiden soveltaminen olisi syytä avata muistioon.

Kommentit pykäliin

1 § Tarkoitus

-

2 § Soveltamisala

Asetusluonnoksen mukaan asetusta sovelletaan ympäristöluvanmukaisiin laitoksiin. Ympäristönsuojelulain mukaan kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat ovat rekisteröitäviä laitoksia, eli laitoksilla ei ole välttämättä ympäristölupaa. Tässä on hyvä huomioida, että kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden tulee jatkossa hakea ympäristölupaa jätteen ammattimaiseen tai laitospäiväkirjään käsittelyyn, mikäli haluavat tehdä ylijäämäbetonista EoW tuotetta. Betonituotetehtaissa ylijäämäbetoni voidaan luokitella tietyissä tapauksissa myös sivutuotteeksi, mikäli jätelain 5.2 §:n mukaiset kriteerit täyttyvät, muutoin ylijäämäbetoni on jätettä.

3 § Määritelmät

Rakennustuoteasetuksen mukainen AVCP 2+ luokan tarkempi määrittely olisi myös hyvä avata liitteeseen tai muistioon, jotta sen mukaiset vaatimukset tulisivat selkeästi esille.

4 § Betonimursketta koskevat arviointiperusteet

Asetuksessa mainitut kriteerit ovat pääosin huomattavasti tiukempia kuin nykyisessä mara-asetuksessa, joten pidämme tärkeänä, että betonimurskeen hyödyntämismahdollisuus mara-asetuksen mukaisesti jatkuu edelleen. Tässä on hyvä huomioida, että purkutyömaiden yhteydessä tehdään myös betonijätteen murskausta ja betonijätettä hyödynnetään murskauskohteessa tai lähistöllä mara-asetuksen mukaisesti. Tämä hyödyntäminen tulee jatkossakin mahdollistaa mara-asetuksella, jotta betonia ei välttämättä tarvitse kuljettaa kauemmas murskattavaksi.

Hyödynnettävän materiaalin haitta-aineiden raja-arvot tulee olla riittävän tiukat, jotta hyödyntäminen voidaan tehdä ilman valvontaa. Raja-arvot tulisi olla kuitenkin sellaiset, että hyödyntäminen olisi ylipäättään mahdollista aiheuttamatta kuitenkaan pilaantumisen vaaraa. Onko asetuksen valmistelussa selvitetty nykyisin hyödynnettävien betonimurskeiden liukoisuusarvoja, joka olisi antanut tietoa asetuksen käytettävyydestä?

5 § Laadunhallinta

Ehdotuksen mukainen laadunhallinta, missä laadunvarmistusjärjestelmä tulee vahvistaa akkreditointiyksikön pätevyyden omaavalla riippumattomalla osapuolella, on ehdottoman tärkeää laadukkaan ja asetuksenmukaisen toiminnan takaamiseksi.

6 § Vaatimustenmukaisuusilmoitus

-

7 § Ilmoitusvelvollisuus

-

8 § Voimaantulo

-

Kommentit liitteisiin

Liite 1. Betonimurskeen jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat arviointiperusteet

Liitteen 1 C alakohtien 1 a ja b sekä 2 b kohtien mukaiseen käyttötarkoitukseen hyödynnetyn betonimurskeen, joka on valmistettu käyttämättömästä betonista tai betonituotteista, ei tarvitse kyseisten kohtien mukaisesti soveltaa taulukon 2 mukaisia liukoisuuden raja-arvoja. Sen sijaan muistion sivulla 18, missä selitetään liitteen 1 C) jakson 2 kohtaa, on mainittu, että myös b alakohdan valmisbetonin ja betonituotteiden valmistuksessa käytettävän betonimurskeen olisi täytettävä taulukon 2 mukaiset liukoisuusvaatimukset. Tämä on ristiriidassa asetusluonnoksen kanssa.

Mikäli käyttämättömästä betonista tai betonituotteista ei tarvitse yllä mainituissa käyttötarkoituksissa soveltaa liukoisuusraja-arvoja, onko tällöin asetusluonnoksen taulukon 2 alaviite tarpeen? Eikö käyttämättömän betonin hyödyntäminen olisi mahdollista ilman liukoisuusraja-arvoja? Eli käyttämättömän betonin ja betonituotteiden osalta on epäselvää, tarvitaanko liukoisuustutkimuksia.

Joka tapauksessa voi siis tulla ristiriitaa mm. purkubetonin ja käyttämättömän betonin hyödyntämismahdollisuuksien kanssa. Yhtenä käytännön esimerkkinä voidaan ottaa esim. fluoridin liukoisuus, joka voi olla käyttämättömästä betonista tehdyssä betonimurskeessa esim. 12 mg/kg ja purkubetonista tehdyssä murskeessa 6 mg/kg. Asetusehdotuksen mukaisesti, mikäli molemmat murskeet täyttäisivät rakennustuoteasetuksen mukaisen luokituksen, ylläolevasta esimerkistä vain käyttämättömästä betonista tehtyä betonimursketta voitaisiin hyödyntää tämä asetuksen mukaan. Kyseistä mursketta ei voitaisi kuitenkaan hyödyntää mara-asetuksella päällystämättömään kenttärakenteeseen korkeamman fluoridipitoisuuden vuoksi, mutta purkubetonista tehtyä mursketta voitaisiin hyödyntää mara-asetuksen mukaisesti myös päällystämättömään rakenteeseen. Olisiko asetuksen taulukon 2 mukaisissa liukoisuusvaatimuksissa pitänyt ottaa paremmin huomioon käyttämättömän betonin nykyiset liukoisuusominaisuudet, jotta muut betonilaadut olisivat paremmin verrannollisia?

Liite 2. Laadunvarmistusjärjestelmän sisältövaatimukset

-

Liite 3. Vaatimustenmukaisuusilmoituksen sisältövaatimukset

-

Kaakinen Juhani
Pohjanmaan ELY-keskus

Anttila Tarja
Pohjois-Pohjanmaan ELY - Ympäristönsuojeluyksikkö